

Forfatter: Sthen, Hans Christensen

Titel: En liden Vandrebog

Citation: Sthen, Hans Christensen: "En liden Vandrebog", i Sthen, Hans Christensen: *En liden Vandrebog*, udg. af JENS LYSTER ; JENS HØJGARD , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 1994, s. 313. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-sthen01val-shoot-idm140299306818336/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: En liden Vandrebog

be = Vb. – 10,8 vdi sit] i sit Tyghus. UdkS. – 11,3 Den falske Dteffuels Tyghus. UdkS. – 11,4 mer] aff Tyghus. UdkS = Vb udg.S. – 11,6 Naaden] naadig Tyghus; Naade APs. – 11,7 ham] hannem Cassube = Vb.

I KGr placeret til mandag formiddag ved den daglige korsang i kirken. At T-33 takket være Vb er placeret i den folkelige bevidsthed som de rejsendes morgensang, fremgår af »Nogle Nyttige oc Nødvendige Psalme-Sange. for Søfarende-Folck« Kbh.1657, hvor den fjerde af fire nye »Skibs Vandre-Vjers« har T-33 som melang., ligesom den naturligvis også indgår som morgensalme i »En liden Haand-Boog. for de Reysende og Søfarende« Kbh o.1730 og i »Skippers Kiste« Kbh.1730.

T-34. Et GRATIAS efter Maaltid

1 *Gratias*] takkebøn. – 2-3 *Naar. staa*] jf. Th 267r. – 1,2 *Men*] fordi. – 2,1 *bold*] god, nådig. – 2,2 *Vold*] magt. – 2,3-4 *Hans. On*] jf. Kol 1,16f. Hebr.1,3. – 3,2 *Dteffuelsvis haand*] jf. Hb bl.G 5r. – 4,1 og 4,4 *Haand. Brod. . . Haand. til*] jf. Matt.6,11. – 5,1 *Hind*] hvem, den. – 5,1 *sorrigfuld Mod*] sorgfuldt sind, jf. T-38 str.1,2; T-40 str.1,1. – 5,3-4 *Cud. . nær*] jf. Hb 14 str.7,3-4. – 5,4 *heller*] enten. – 6,2 *I. . faa*] jf. Hb bl.G 5r og v. Vb 10,10. – 6,3 *oss befale*] give os i vold. – 6,4 *allemmen*] alle.

Oprykt BH 265. Lat.: Frandsen 81f.

Optaget i M2T. derefter i Udk42, Skonn., Udk53 m fl. med disse varr. 1 efter Maaltid at sunge] att sunge efter Maaltid M2T. – 2,1 mæctig] baade mæctig Udk53. – 3,2 Dteffuelsens] Dteffuelens M2T. – 3,3 hellig Aand] H.Aand M2T. – 3,4 beuarer] bevar Skonn. – 4,4 horer] hor M2T. – 5,3 sorgfuld] sorrigfuld Udk42. – 6,4 alammen] allesammen M2T.

T-35. En ny Vise. 22.Cap. Matthæi

4 *Der vaar. Dannemærk*] jf. DgF 141. Hundredvisebog 175 med begyndelsesstr. JEG vil eder en Vise quæde. Det er 2 str., der begynder *Der vaar en Koning i Dannemærk*. – 1,3 *anslaa*] opslå, bekendtgøre. – 1,4 *tilbude*] indbyde. – 2,3 *ære*] ophøjelse – 3,1 *vidskecker*] sender ud. – 3,2 *hodue*] indbudte. – 3,3 og 11,1 *paa stand*] straks. – 3,4 og 8,2 *vende fore*] gave til påskud. – 4,1 *trotsig*] modvilige. – 4,4 *fromme*] gavne. – 5,1 *vidsende*] udsendte. – 5,4 *tilige*] tabøbe, tilsammen. – 6,1 *fæde Quæg. Oxen*] fedekvæg og mælk økser. – 6,2 *til beste*] til forråd. – 6,3 *vdi Sind oc Mod*] i sinde. – 7,2 *men*] kun. – 7,3 *Luff*] legerne. – 7,4 *fromme*] lykke. – 8,1 *Bud*] indbydelser. – 9,1 *end*] endda. – 9,3 *Slo*] slog. – 9,3 *saadan. . faar*] parentesen har karakter af personlig sidebemærkning, og derfor er det naturligt at herwise til Sthens bitre digt fra 1595 med udbruddet:». Om det er den tack, mand skal haffue/ For erlig tro tjeniste mange aar og daffue. s. Weibull 37. Hele digtet er aftrykt i RordamMHD 660f. – 10,1 *Der da*. – 10,2 *Liffue*] hv. – 11,2 *Befoel*] befalede. – 11,3 *Ryter*] ryttere. – 11,3 *Landskædet*] lan-

seknægte, lansedragere, jf varr.app. Landsknechte, der betyder hvervede fødsoldater – **11,3** *Færr*| værge, våben. – **11,4** *om køre*| handle grunt – **12,1** *Slar dood*| slå ihjel, imp. – **12,1** *før Haand*| i kamp. – **13,2** *Kost*| måltid, gulde. – **13,3** *fæl*| glæde – **14,1** *haade*| gavne. – **14,4** *Der*| nær. – **14,4** *skiffel*| domme. – **15,3** *Edel* *oe* *Wif*| adelsmand og ufri. – **15,4** *indbede*| indbyde – **16,1** *Sueme*| svenske, tjenere. – **17,3** *Ac*| hensigt – **18,1** *uskickelig*| upassende – **18,3** og **4** *huor*| hvordan. – **18,4** *red*| reddes, frygter – **19,1** *tagde quar*| tav stille. – **19,4** *at Døren køre*| kaste på døren. – **20,4** *indange*| undvige, slippe bort. – **21,2** *gunde* *oe* *mael*| skære og klapre. – **21,3** *Vandstaare*| tår vand. – **22,2** *V'dualde*| udvalgte – **22,3** *Bedet*| bed, imp. – **22,4** *Haad*. *indfælde*| jf. n.t. 38 str.3.2. – **23,1** *fomane*| bonfælde – **23,2** *IEsus hille*| jf.n.t. 43 str.4.4 – **24,1** *laffet nll*| beredt, jf.str.7.1. – **24,3** *Vør Brudgom* *nll*| udtryk for eskatologisk forventning jf.Matt.25,6 – **26,1** *Den* *saal*| jf.41 str.20f. – **26,2** *flux*| stærkt. – **26,3** *Huor ma*| jf. 1.Kor.13,12. Til Guds ansigt jf. T-40 str.16,1 – **26,4** *effier an Vilhe*| jf. Matt.26,39 parr.

Optrykt BH 261; Vb-1914 64-69. Litt.: Christensen 105; Da Viser VI 138; Frandsen 106; Schierring 36, 68; Rich.Fangel' Forsøg med to Sthen-salmer, Hymn.Medd.1972 nr.7, 6-8.

Optaget i M2T, M7, M-C m.fl. med disse varr.: **2,3** *Der*| Det M2T. – **2,3** *bliffue*| komme M-C. – **3,1** *vdskicker*| udskickede M-C. – **4,4** *hde*| saa liden M-C. – **10,4** *ikke wstraffet*| ustraffet ikke M-C. – **12,4** *dem*| demmen M2T. – **15,1** *Vey*| Veye M-C. – **16,4** *fulde alle*| alle fulde M2T. – **21,3** *Vandstaare*| Vandsdraabe M2T. – **26,1** *Den*. *haffuer*| Der os denne Vise har M2T – **26,2** *flux*| fast M2T – AMEN| udeladt M2T. I M-C anbragt under 26 søndag efter trinitatis.

T-36. Den anden Vise, Sommersens tid

1-2 *Sommersens*. *nll*| optrykt Da Viser III nr 254 og V 363f. – **2** *Christelge forandret*| den til grund liggende kærlighedsviser er omindtaget til en kristen vise. Jf n.t. T-28,2-3 og T-29,2. – **1,5-8** *Om*. *vige*| jf. 45 str.8,5-8 – **1,5** og **2,3** *hans salge* *Ord*| hans salggørende Ord, det glade budskab. – **1,6** *Seffien*| den hellige skrift, Bibelen. – **2,1** *oe*| også. – **2,3** *Hans* *kær*| jf. 48 str.3,7. – **2,4** *Dr huffuale*| jf.n.t. 42 str.6,3. – **2,4** *huffuale*| trøste – **2,5** *fonskeret*| bestemmer. – **3,1** *huad*| hvor – **3,1** og **6** *besonde*| begribe, erandre. – **3,4** *Knaagf* *hde*| jf n.t. 43 str.6,5. – **3,7** *mandligt*| mandagt, tappert – **4,3** *maet*| kraft. – **4,4** *metel*| ikke – **4,5** *Saa* *Aand*| jf.Matt.4,10; 16,23 – **4,5** *hde*| orde – **4,6** *gloonde* *Pyle*| jf.Ef.6,16 – **4,7** *befaler*| overgiver.

Optrykt BH 243; BrandtUdvalg 40f; Vb-1914 69-71; Da Viser V 364f. Litt.: Skaar 271; Christensen 109f; Frandsen 74f; Schierring 36; Mallng II 82-84; GlahnMF 138

Sthens vise findes aftrykt allerede i Th86 bl 254v med overskriften »Guds